

## حزقيل ذى الكفل مقاوله سى

### عربجه - توركجه تاريخي بير سند

آراشديرانلار:

دوقتور حسين محمدزاده صديق

ابراهيم رفرف

ايسفاهان - تهران، 1377 - 1378 (1999)

باشليقلار:

□ حزقيل ذى الكفل مقاوله سى حاققيندا عمومى معلومات

□ مقاوله نين فارسجا مقدمه سى

□ مقاوله نين توركجه متنى

□ مقاوله نين عربجه متنى

□ حزقيل مقاوله سى چاغداش آذربايجان ديلينده

## حزقيل ذى الكفل مقاوله سى حاققيندا عمومى معلومات

ايسفاهان شهرينين چهل ستون موزه سينده ساخلانيلان بو مقاوله مسيحيلىرين اسلام اولكه سينده دينج شرائطده و باريش ايچينده ياشاماغينا امكان يارادان، اميرالمومنين على (ع) ايله فلسطين مسيحيلىرى آراسيندا باغلانميش اولان اسكى بير آنلاشمانين داها سوئراكى عصرلرده اوزونون كوچورمه سى و عين زاماندا توركجه يه ترجمه سيندن عبارتدير. خان باليق كاغيدنين اوزرينده كوفى خطله يازيلميش، 35/5 سانتيمتر ايننده و 687 سانتيمتر بوئوندا اولان سندن متنى عرب ديلينده دير و آدى معلوم اولمايان بير كاتبين طرفيندن تبريز شهرينده يازيبا آينميشدير و عين زاماندا توركجه ترجمه سى ده وريلميشدير. چوخ احتمال كى، حاضيركى سند داها اسكى بير سندن اوزونون كوچورمه سيدير. سندن فارس ديلينده اولان بير ترجمه سى بونون هـ ق. 445 جى ايلده تبريز شهرينده يازيبا آينديغيني قيد ادير. جمله لر ين عربجه قورولوشوندا بير چوخ يانليشليقلار و پوزونتولار وار. چوخ احتماللا گوره، سندن كاتبي عرب ديليني چوخ دا ياخشى بيلمين بير تورك ديللى شخص اولماليدير. كاتبين بعضاً عربجه جمله نين معناسيني دوزگون باشادوشمديگى ترجمه سيندن آيدين گورونور. سندن سوئ ايگيرى ايلين ايچينده معين شخصلر طرفيندن بللى مقصدله آلشديريلمه سى و اونون متينه تحريفلر كتيريلمه سى تاميله آيدين طرزده

گورونور. بو تحریفلرین باشلیجاسی و ان کوئودجاسی «ارمنی» سؤزونو اوئوشمایان خط و مرکبله متنین ایچینه یرلشدیرمکدن عبارتدیر.

سندین تورکجه متنی دیلچیلیک باخیمیندان اولدوقجا ماراقلیدیر و آذربایجان تورکجه سینین کچمیشده روم تورکجه سی ایله نه قدر یاخین مناسبتده اولدوغونا، بو ایکی شیوه نین اصلینده واحد بیر شیوه اولدوغونا دلالت ادیر. متنی اوخویارکن آشاغیداکی نوکته لره فیکیر ورمک لازم دیر:

- 1 - « » اشاره سی بیر دوغو اشاره سی اولاراق لازم اولان یرده آراشدیریجیلارین طرفیندن متنه آرتیریلیمیشدیر.
- 2 - اوخوناقسیز اولان حصه لرین یرینه آراشدیریجیلارین طرفیندن اونریلمیش حصه لر دیرناق داخلینده یازیلیمیشدیر.

## مقوله نین فارسجا مقدمه سی

این عهدنامه ایست در دیر حزقیل ذی الکفل در چهل سال از هجرت گذشته در حضور صاحب ولایت کلیه مطلقه امیرالمومنین علی ابن ابیطالب علیه السلام باعتماد و اشراف نصاری معقود شده بر جمیع مسلمین فرض است که به این عهد و میثاق موکداً عمل شود

حرره الاحقر السید ابوالقاسم الدهکردی النجفی فی شهر رجب المرجب فی شور سنه 1336 سته وثلثین و ثلاث مائه بعد الالف الهجری

## مقوله نین تورکجه متنی

### بسم الله الرحمن الرحيم

بو مکتوب (عهدنامه دیر حزقیل ذی الکفل علیه السلامده) الله (تعالی نک و بنده سنک حمدی) اوزره (یزلیدی و اوکا اعتماد و اشراف ایلدر) کیشیلر عیسا یلروک علما لرندن و اهل تقوی دن و موذدن اولندن و آلردن عاقب بله ایدی و سید و عبدالیشوع و ابن حجن و ابراهیم راهب و عیسی الاسقف و آلرایله قرق کمسنه وار ایدی عیسا یلروک ده اکابرلرندن رغبت ایدن رعایانین رعایتنه و حقمده اولان معرفت و حظ اوزر مه مفارقت ایلدکلری اوزره ویردیم جانبزدن اولان الجی رسوللرمزه بندرلروک اطرافینده و بونک اوچندن امانوم ویریلیمینه مستوجب اولدیلر و موذت و وفایه عهد ایلدکوم اوزره و کندی جانبمدن جمیع اهل اسلامه مشرقدن مغربه وارینجه دک که بوینمده اوله لر مادامکه حال حیاتدیم و وفاتمدن صکره که الله تعالانک امرینه کیدرایسم مادامکه دین اسلام ثابت اوله و دعوه ایمان ظاهر اوله لازم اولنده عهدومه و میثاقمه جمیع پادشاهلروک ولایتنه و غیرلره مسلمانلردن و دکیز اصلدغی یری و کوکدن

اینان قطره دک و یرده یاتان نباتدن و کیجه یلدزینک آیدنلق ایلدوکی و یوربیانلره صباح کورندوغی هیچبر کمسنه یوظمیه و تبدیل ایلمیه و نه ایجنده زیاده ایده و نه نقصان ایلیه زیرا ایجنده اولان زیادت عهدمی فساد ایدر و ایجندن اکسلمسی امانمی اکسلدور زیرا تبدیلی ایله لازم قیلورکه عذرویرمک کندو ویردیکوم منوالی اوزره و هر کیمکه کندو ملتمدن باکا مخالفت ایدرایسه عهدالله بوزمش کیبی در تقدس اسمندن و میثاقیندن اضلال ایدرایسه حق تعالی حجتی اوزرینه عزمی اونه و حق تعالانک شهادتیه کفایت اولنور و سید و اسقف مذبورین و عیساییلروک اکابرلی التماس ایلدور کتابمزی تاکه عهدنامه کندولردن دُکلی عیساییره و اسلامک کولکه سی آلتینده توطن ایدنلره و ایجنده امانت و کفایت آرالینده و مسلمانلروک آرالینده عهد اوله اونلره دایما و بندک وفا اولمق ایلدیکوم اوزره و کندو رضای خاطریم ایله ویرسیسم و دلدِمکه بونک ایله تمام ایلیَم ذمتمده اولان اشی هر کیمکه حال استقامت اوزره اوله ینمله اوللروک مابینلرنده و بر وجهله اوزریمه اذالری اولمیه و اهل مذهبمدن اولانلره و بونی شرط ایلمک ایستیریم و مُصمُلجه عهد اوله و بللو امان اوله قبول و امثال ایدلر اونی مسلمانلر و مومنلر آنوک ایله ایدلر... و مسلمانلروک الولرنی احضار ایلدوم و دوستلرومک الولرنی و اوزریمه عهدی تأکید ایلدوم اولکه استیوب دلدکلرنی و شرط یزدم کندولره قالدزیتلرنده اگر کمسنه عهده خلاف ایدرایسه مسلمانلره اضتهار ایدرلرایسه کیمکه اوللردن پادشاه اولسه و یاخود پادشاه اولمسه و پادشاهک اوزرینه تنفیذ ایلیه امر ایلدکمی تاکه تمام اوله موافقت وفا ایله و تجلی ایلمک عهدمه دک و الجا ایلدوم ذمه ایله شرطی کندومدن ویردیکومی تاکه انوک اوزرینه حجه اولنمیه امرومک مخالفتینه و مسلمانلروک اوزرینه واجددرکه استأذان ایلمیه لر و عهدلرنی اتمام ایلیه لر اولکه اوللره ایتیمیشم تاکه وفا قاپوسنه داخل اوله لر و خیر اوزره باکایردمچی اوله لر اولکه انوک ایله اکتفا اولنمشدر و هر کیمکه بنم ینمده بونا مستوجب اولورایسه معین اوله دعوتک اوزرینه و غیظ اوله تکذیب ایدنلره و شک ایدنلره و تاکه حجه اولنمیه نصرانی لره کمسنه نک اوزرینه که مسلمانلردندر و هر کیمکه دین اسلامه ابتحال ایدرایسه ذکر ایلدیکومه خلافاً بو کتابده و اللره وفا ایلمک بنم ینمده مستوجب و مستحق اولدوکلرینه و بو خصوص ایلکن اتمامنه دعوت ایتیمیش اولور و زیاده ایدر مکارم اخلاق ایلکنه امر ایدر و کتله نهی ایدر و ایجنده دغرولقه تابع اوله و حق ویرمک انشالله تعالی بشلدوم ایجنده کندومک اوزرینه ویرم عهد و میثاقلری اوکه بندن سوال ایلدور دُکلی اهل شیعتمدن مسلمانلردن که اوللره ویرم عهدالله و میثاقنی و ذمتمی و پیغمبرلرون و اصفیانون ذمتلرنی و اولیلرین مومن لردن و مسلمانلردن اوایلینده و اواخرینده و عهدمی و میثاقمی و شهادتی حق تعالی نک آلدوغی مرسل پیغمبرلرون اوزره و یاخود مقرب فرشته لروک اوزره طاعت حقدن اتوری و فریضه ویرمک الله تعالی نک عهدینه زیرا رعیتلرمدر و اهل ذمتمدیر و اوزرلرینه بسطه ایاد ایلدیلر و بوندن اتوری رعایتلری اوزریمه واجب اولور و حفظ ایتمه لری دُکلی مکروهلردن و اذا ایریشمیه کندولره تاکه بانا ایریشمینجه و یولداشلرومه که دین اسلامه نصرت ویرنلره و ازرلردن اذایی آیریروم معیتلرنده اولکه اهل عهد تحمل ایلیه غزا ایدنلردن ذکر ایدده جکومدن ماعدا بو شرطک اجنده و هیچ اوزرلرینه جبر و اکراه اولنمیه بر نسنه نک اوزرینه بوندن و نه تغییر اولنه بیر اسقف اسقفلیندن و نه راهب رهبانلیغندن و نه نصرانی نصرانی لیغندن و نه زاهد صومعه سندن و نه سیاحت ایدن

سیاحتندن و نه یقه بر اوی بیعه لرینک اولرندن و دیارلرندن و نه ادخال ایلیه اولرندن بیر نسنه مسجدلروک بناسنه و نه مسلمانلروک قوناقلرنه و نه معطل ایلیه اوزرلرینه بیر نسنه ناقوسلرندن و دُرُشْتُم عاقب ایله و سید ایله و عبدالیشوع و ابن حجن و ابراهیم الراهب و عیسی الاسقف ایله که جزیه ویره لر هر بر نصرانی اوزره هر بیله ده تبلیغدن اتوز اوج درهم و ثلث درهم یعنی اتوز آقجه و بر آقجه مثلث و بونی اوزرلرینه مقاطعه و شرط ایلدوم و عهد مرعوب و سَجَل یا ییلمش و اونلره سَنَه محفوظ اوله و اوکا دعا ادن اسلام ایله متمسک اولمش اولور و اجنده اولان خیردن مستاهل و هرکیمکه بویزدغوم شرط ضایع ایدرایسه و خلاف ایدرایسه غیرسنه و تعدی ایدرایسه امر ایلدیکومه آللهک عهدنی بوزمش اولور و میثاقنه بوزمش اولور و دینینه اهانت ایتیمش اولور و لعنته مستوجب اولور کرک پادشاه اولسون کرک غیرسی مومنلردن و مسلمانلردن و هیچ مخیر ایلمیه بیرکمسنه مله نصرانیه دن خیر ایله اسلامه و نه مجادله ایلیه آلا ایلیک ایله و شفقت قندی اوللره کوستره و اوزرلرندن کتلیکی و مظالمیری رفع و منع ایلیه نه رده بولنورلر ایسه و هر نه رده اولورلر ایسه و اوللره اکر احتیاج اولورلر ایسه بیعلری موته لرینه و مصلحت دیرلرینه و صومعه لرینه و یا امور دینلرندن بیر مصلحت مسلمانلروک بر یردمنه و قوه اوله کندولره اکر ذمه اوزره یا طورلر ایسه بیر ذم اوله امور مصلحتلری اوزره و ذمتلرنده اوله و وفا اوله اوللره و وهبه موهوبه اوله اوللره و الله و رسولدن ذمه اوله اوزرلرینه و هر کمسه بو شرطه مخالفت ایدرایسه ظالم اولوری و پیغمبره عصیان ایتیمش اولور و ستندن متخلف اولمش اوله و اتمامی لازمنددیر اوللره وفا ایلمک بو شرطلر ایله که اوللره شرط اُنْمُشْدِر و امیرالمومنین اوزره علی ابن ابی طالب اوللره ایلدوکی عهده وفا کندی نفسی اوزره و مسلمانلروک اوزرینه رعایتی لازمدر و حفظلری و اوکا انتها اولنه دایما تا که قیامت اولنجیه دک و دنیا تمام اولنجه و یزمیشدی بونی هشام ابن عتبه ابن الوقاص حضره امیرالمومنین علی ابن ابی طالب حضورونده اولمشدر و بو دیر حزقیل ذی الکفل علیه السلام ده واقع اولمشدر شهر صفر سنه قرق هجره دن

نسخه خطوط المحتشم لردن و شاهدلردن و نقبا دولت قاهره منصوره که شهادت لرینه دلالت ایدر

## مقوله نین عربجه متنی

### بسم الله الرحمن الرحيم

هذا كتاب العهد المكتوب بدیر حزقیل ذی الکفل علیه السلام بحمد الله تعالی و علی عبده ان ناسامن علماء النصراری و اهل التقوه و الموده منهم و كان منهم العاقب والسید و عبدالیشوع و ابن حجن و ابراهیم الراهب و عیسی الاسقف و كان منهم اربعین نفساً من اکابر النصراری من رغبوانی رعایه عهدهی و المعرفه بحقی و الحظ لما فارقونی علیه و الاغانه لمن كان من رسلنا فی اطراف الثغور فاستوجبوا بذالك امنی و مودتی و وفائی لما عاهدتهم علیه و اعطيتهم من نفسی علی جمیع اهل الاسلام من مشرق الارض و غربها لانهم فی ذمتی ما دمت حیات و بعد وفاتی اذا اماتنی الله ما ثبت دین الاسلام و ما ظهرت دعوه الايمان لازم ذالك من عهدهی و میثاقی جمیع ولاء السلاطین و غیرهم من المسلمین ما

بك بحر صوفه و ما جات (جاءت؟) السماء بقطرة والارض بنبات و ماعضات (اعضاء) نجوم انليك ابلين الصباح  
تلسايرين (لسايرين؟) ليس لاحد نقضه و لا تبديله ولا الزيادة قيد و لا الانتقاص منه لاي الزيادة فيه نفسد عهدى  
والنقصان منه ينقض امانى و لاي تبديله يلزمين العذر (عذر: خيانت، ايلقارى پوزماق) على ما اعطيت على نفسى و  
من خالفنى من اهل ملتى فقد نكث عهدالله تقدس اسمه و اظل (اضل؟) من ميثاقه و صارت عليه حجت الله و  
كفى بالله شهيدا و ان السيد والاسقف والمذكورين و اكابرالنصارى التمسوا كتابنا ليكون عهدا و ميثاقا لجمع النصارى  
انقا(؟) طئين تحت ظل الاسلام و فيه امانه و كفايت بينهم و بين المسلمين عهداً لهم ابدان و وفا منى بما عاهدتهم عليه  
و اعطيتهم من طيب نفسى واجبت بذلك ان اتهم الضيعه فى الذمه من كانت حاله حال استقامت فيما بينى و بينهم و  
كفى الاذيه عنى و عن اهل مذهبي و ان اجعل ذلك شرطاً و عهداً مرعياً و اماناً معروفاً يمثله المسلمون يأخذ  
به المومنين (المومنون؟) فاحضرت ذلك روءاء المسلمين و افضل اصحابى و (؟) وكدت على نفسى العهد الذى طلبوا  
وارادوا و كتبت لهم شرطاً يكون عند اعقابهم بهم(؟) فاذا نكث احد العهد ليضهروه (ليضهروه؟) عند المسلمين من كان  
منهم سلطاناً او غير سلطان و ان على السلطان انفاذ ما امرت به ليستكمل موافقة الوفا و التجلى الى عهدى و الجات  
الذمه و الشرط الذى اعطيت من نفسى ليلا تكون الحجة عليه بمخالفة امرى و على المسلمين واجب ان لا... باذنههم و  
ان يكملوا لهم العهد الذى جعلته لهم ليدخلوا فى باب الوفا و ليدعونوا من اعواناً على الخير الذى كافات به ضمن  
استوجب ذلك عندى و معين عوناً على الدعوة و غيظاً لاهل التكذيب و التشكيك و ليلا... يكون الحجة لاحد  
من اهل النصرانية على احد لمن بنتجك دين الاسلام مخالفة ما وصفت فى هذا الكتاب و الوفا لهم بما استوجبو عندى و  
استحق و كان ذلك يدعوا الى استتمام المعروف و يحسن الى مكارم الاخلاق و يأمر بالحسنى و ينهى عن لسوء و فيها  
اتباع الصدق و ايتان الحق انشالله تعالى فبدات فيه باعطاء العهد على نفسى و الموثيق التى سالو (سالوا؟) عنى و من  
جميع اهل شيعتى من المسلمين بان اعطيهم عهدالله و ميثاقه و ذمتى و ذمه الانبياء و اصفياؤه و اوليائه من المومنين  
و المسلمين فى الاولين و الآخرين و عهدى و ميثاقى و اشهد ما اخذالله على نبي مرسل او ملك مقرب من حق الطاعة و  
ايتان الفريضة و الوفا بعهدالله لانهم رعيتى و اهل ذمتى و ايدوا البسطه عليهم و بذلك يحسب على رعيتهم و هفظهم  
(حفظهم؟) من كل مكروهه و لاتصل الان ايتهم حتى يصل ذلك الى دالى اصحابى الدابين من ينصه الاسلام و ان  
اعزل عنهم الا اذا فى اللون (اللون؟) الذى يحمل اهل العهد من الغاذيه سوا اذكره فى هذا الشرط و ليس عليهم قهرا و لا  
اكره على شىء من ذلك و لا تغيير اسقف عن اسقفية و لا راهب عن رهبائته و لا نصرانى عن نصرانيته و لا زاهد  
عن صومعه و لا ساير عن سياحته و لا يمدد بيت من بيوتى بيعهم و دياراً لهم و لا يدخلون شىء من بيوتهم فى  
بناء المساجد و لا فى منازل المسلمين و لا يعطل عليهم شىء من نواقسهم و وافقت العاقب و السيد و عبداليشوع و ابن  
حجن و ابراهيم الراهب و عيسى الاسقف ان يدا الجزيه من كل نصرانى كل عام مبيع ثلاث و ثلاثين درهماً و ثلث  
فضته و جعلت ذلك عليهم مقاطعه و شرطاً لهم و عهداً مرعياً و سجلاً منشورا سته لهم محفوظه من دعاها كان  
بالاسلام مستمسكاً و لما فيه من الخير مستاهلاً و من ضيع هذا الشرط الذى كتبت و خالف الى غيره و تعدى فيه ما  
امرت كان لعهدالله ناكثاً و لميثاقه ناقضاً و بديت (و بديته) مستهيناً و للعهنة مستوجباً سلطان كان او غيره من المومنين

والمسلمين و لا يخير احد كان على مله النصرانيه كرهاً على الاسلام ولا يجادلوا بالاحسن و يخفض لهم جناح الرحمة و يكف عنهم ايدى المكروه حيث و..... كانوا و لهم ان يحتاجوا (يحتاجوا) فى موته بيعهم و مصلحه دياراتهم و صوامعهم او شىء من مصلحه دينهم الى... من المسلمين و تقويه... و قدرا على ذمه و ان تعانو (تعوانوا؟) و لا يكون ذلك عليهم ديناً بك تقويته على مصلحه امرهم و ذمتهم و وفا لهم و وهباً موهوبته لهم و منه الله و لرسولك عليهم و من خالف هذا الشرط كان ظالماً و لرسولك الله و من ذمته متخلفاً و لا يسعه الا الاتمام والوفا لهم بهذه الشرايط التى شرطت لهم و على اميرالمومنين على ابن ابى طالب على نفسه و على المسلمين رعايه ذلك و حفظ والانتها اليه ابدًا حتى تقوم الساعة و تقضى الدنيا و كتبه هشام بن عتبة ابن الوقاص بحضرة اميرالمومنين على ابن ابى طالب و ذلك من دير حزقيل ذى الكفل عليه السلام فى صفر سنة اربعين للهجرة و الحمد لله تعالى نسخة خطوط المحتشمين والشهود و نقبا الدولة القاهره المنصوره الداله على شهاداتهم

## حزقيل مقاوله سى چاغداش آذربايجان ديلينده

### بسم الله الرحمن الرحيم

بودور، هجرتين قيرخينجى ايلينده، الله تعالى نين و بنده سينين حمدى اوزره، حزقيل ذى الكفل عليه السلامين ديرينده يازيلميش اولان عهدنامه. عيسائيلرين علمالريندن و اهل تقوادن و مودتدن اونا اعتماد و اشراف الديلر، او جمله دن عاقب و سيد و عبدالشوع و ابن حجن و ابراهيم راهب و عيسى الاسقف و اونلارلا يانشى عيسائيلرين اكا برلريندن اولان قيرخ نفر كى، عهديمين رعايتينه و حقيقي تانيمغا رغبت گوسترديلر و حظ اوزرمة مفارقت ايلدكلرى اوزره و سرحدلره گؤندرديگيميزده بيزه يارديمچى اولدوقلارينا گؤره امانيم و مودتيم و صداقتيمه لايق اولدولار و مشرقدن مغربه دك ياشايان بوتون مسلمانلار كيمي اونلار دا، نه قدر كى من ياشايرام و تانرين امرى ايله وفات اتديگيمدن سونرا، نه قدر كى اسلام دينى ثابتدير و نه قدر كى، ايمان چاغيريشى دوام ادير، منيم ذمتيمده اولاجاقلار. بو عهد و ميثاقه رعايت المک بوتون مسلمانلارا، هارالاردا كى، دنيز يري ايسلادير و گويدن قطره لر انير و يرده بيتكيلر بيتير، و هارالاردا كى، اولدوزلار يولچولارايول گؤسترنليك ادير، هامى اوچون، ايستر پادشاه اول، ايستر غير پادشاه، هاميا لازمدير. بيركيمسه اونو نقض اتمملى، اونو ديشمملى، قيدلرينى آرتيرمامالى و اوندان نه ايسه اسكىلتممليدير، چونكى اونا بير شى آرتيرماق عهديمي پوزماق، اوندان بير شى اسكىلتمك ايسه امانيمي نقض المک و اونو ديشمك اؤز طرفيمدن وردىگيم عهده خيانت آنلامينا گلير. اؤز ملتيمدن هر كيم منه قارشى چيخيرسا، اولو تانرين حجتى اوزره و اونون شهادتى ايله آدى گؤزل تانرين عهديني پوزموش و ميثاقيندان آزيمش كيميدير. و سيد و اسقف و عيسائيلرين آدى چكيلن اكا برلرى، ايستديلر كى، بو عهدنامه بوتون عيسائيلرين ايچينده و اسلامين كؤلگه سى آلتيندا

یاشایانلار اوچون بیر ایلقار اولسون و بو عهدنامه اوزره اونلار دا مسلمانلار کیمی مسؤولیت داشییر و اونلار اوچون بیر همیشه لیک عهد و منیم اوچون کؤنوللو اولاراق وردیگیمه صداقت بلگه سیدیر و دیلدیم کی، بونولا ذمتیمده اولان ایشی بیتیرمیش اولام. منیمله اونلارین آراسیندا هر کیم کی، دوزگون یولدا یوروسه و منی و اهل مذهبی می ایداء اتمکدن آل چکسه، بو شرطی و آیدین عهدی و بللی امانی قویورام کی، بوتون مسلمانلارا و مومنلره اؤرنک اولسون. و مسلمانلارین بؤیوک باشلارینی و اؤز یولداشلاریمین اولولارینی چاغیردیم و مندن ایستدیکلری عهدی اونلارا تأکید ایدیم و گله جک نسللرینده قالسین دیه اونلارا شرط یازدیم. و هر کیمسه بو عهدی پوزسا، ایستر پادشاه اول، ایستر غیر پادشاه، مسلمانلارا تانیتدیریلسین. پادشاهلار ایسه، موافقت وفا ایله تمام اولسون دیه، امریمی یرینه یتیرسینلر و عهدیمه یوکسک قیمت ورسینلر. و منیم امریمه قارشى مخالفت اوچون هر هانسی بیر حجت اولماسین دیه اؤز طرفیمدن وردیگیم ذمه یه و شرطه الجا ایدیم. و وفا قاپیسینا داخل اولماق اوچون و خیر اوزره منه یاردیمچی اولماق اوچون مسلمانلارا واجبدیر کی، اونلاری سیخیتیدا قویماسینلار و اونلارلا باغلا دیغیم و کفایتلندیگیم عهدی تمام اتسینلر و بونا مستوجب اولانلار و منیم چاغیریشیما یاردیمچی اولانلار تانینسین و تکذیب ادنلر و شبهه ادنلره قارشى غضب اولسون و نصرانیلر مسلمانلارین قارشیسیندا بو عهدنامه نین مضمونونا ضد اولاراق هر هانسی بیر حجت معروض قالماسینلار و منیم یانیمدا مستوجب اولدوقلارینا و حق اتدیکلرینه وفا اولسون، بو ایسه، آلاهی دین اولسا، یاخشیلیغی اتمام اتمگه و اخلاق کرامتینه چاغیریش و کؤتولوکدن چکینمک و بونولا دوغرولوغا تابع اولماق و حقی قوروماق آنلامیندادیر. و اؤدمگه باشلادیم آلاهیین عهدینی و میثاقینی و اؤز ذمتیمی و پیغمبرلرین و اصفیانین و اولیانین ذمتینی کی، مندن و اهل شیعتیمدن اولان بوتون مسلمانلاردان ایستیمیشدیلر. و آلاهیین اؤز گؤنردیگی نبی ایله و یاخین مکلری ایله اطاعت بوجونو یرینه یتیرمک اوزره باغلا دیغی عهده شاهد کچیرم کی، اونلار منیم رعیتیم و ذمت اهلیمدیرلر و من اونلارین ایشینده آچیلش یاراتمالی و اونلاری بوتون مکروهلاردان قورومالییام و بو هدف اوغروروندا چالیشماقدان بیر آن دایانمایا جاغام. و اونلاردان بیرینین اوزرینه بو سببدن قهر و اجبار یوخدور و اوسقوف اوغروروندا، راهب راهبلیگیندن، نصرانی نصرانیلیگیندن، زاهد صومعه سیندن و سیاحتچی سیاحتیندن محروم اولمامالیدیر. و اونلارین ملکیتینده اولان اولردن و اونلارین دیرلریندن بیر شی مسجدلره یا مسلمانلارین اوینه داخل اولمامالی و هچ کیمسه اونلارین ناقوسلاریندان بیرینی سؤسدورمامالیدیر. و عاقب و سید و عبدالیشوع و ابن حجن و ابراهیم الراهب و عیسی الاسقف ایله راضیلاشدیم کی، هر نصرانی، اوچده بیرى گوموش اولماق شرطیله، ایله اوتوز اوچ دیرهم، یعنی اوتوز آقجا و بیر آقجانین اوچده بیرى، جزیه ورسین، و بونو اونلارین اوزرینه مقاطعه و شرط ایدیم و یازیلی اولاراق یایدیم و کسکین عهد باغلا دیم. اونلارین طرفیندن تقاضا اولورسا، بو مبلغدن آلتی دیرهم اسلامین آدینا خیر ایشلرین اوغروروندا صرف ایدیمه لیدیر. و هر کیمسه بو یازدیغیم شرطی پوزسا و اونا قارشى چیخسا، ایستر پادشاه اول، ایستر عادى مسلمان یا مومن، آلاهیین عهدینی و میثاقینی پوزموش و دینینه اهانت اتمیش ولعته مستوجب اولور. و هچ کسین بیر نفر نصرانینی اسلاما مجبور اتمگه حاققی یوخدور و هر کس آنجاق یاخشیلیق اوغروروندا چالیشمالی و

اوتلارا شفقت قانادینی آچمالی و اوزرلریندن کؤتولوگو و مظالمی قالدیرمالیدیرلار و اولوم زامانی، آلیش - وریش زامانی، دیرلرینی و صومعهلرینی اداره اتمک اوچون یا دینلرینین مصلحتینه گؤره بیر زادا احتیاج اولورسا، اوتلاری تأمین اتملیدیرلر. و اوتلارین ایشلرینین مصلحتینی یاریتماق اوچون و اوتلاری ذمته گؤتورمک اوچون و ایلقارین اوستونده دایانماق اوچون و اوتلارا آلاہ و رسولون طرفیندن باغیشلانمیش موهبتلر اوچون اوتلارین اوزرینه هرہانسی بیر بوړج دوشمیه جک. و هر کیمسه بو شرطه مخالفت ادرسه، و هر کس اؤز ذمتینی پوزسا و اؤز ایلقارینین اوستونده و اوتلارلا باغلا دیغیم بو شرطین اوستونده آنجاق تمام - کمال دایانماغا چالیشماسا، پیغمبرین حاقینا ظلم اتمیش کیمیدیر. و امیرالمومنین علی ابن ابی طالب و بوتون مسلمانلارا، آخرالزمان یتیشیب دنیا سونچاتانا کیمی، بو شرطلره رعایت اتمک و اوتلاری قورماق و سونونا یتیرمک لازمدیر. بو عهدنامہ نی هشام ابن عتبہ الوقاص ہجرتین قیرخینجی ایلینین صفر آییندا حضرت امیرالمومنین علی ابن ابی طالبین حضوروندا، اولو تانرینین حمدی اوزره، حزقیل ذی الکفل علیہ السلامین دیرینده یازمیشدیر.

بو نسخه منصور و مظفر دؤولتین بؤیوک باشلارینین و شاہدلرین و معتمدلرین خطیدیر کی، اوتلارین شہادتینی گؤستریر.